

METODICKÉ USMERNENIE POSTUPU PRÍSLUŠNÝCH A POVOĽUJÚCICH ORGÁNOV PRE POSUDZOVANIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE V „PRECHODNOM“ OBDOBÍ (DO SCHVÁLENIA A NADOBUDNUTIA ÚČINNOSTI PRÍSLUŠNÝCH LEGISLATÍVNYCH ÚPRAV).

Úspešné čerpanie finančných zdrojov Európskej únie v novom programovacom období na roky 2014 – 2020 je podmienené splnením horizontálnej ex ante kondicionality „Existencia pravidiel na efektívne uplatňovanie právnych predpisov Únie v oblasti životného prostredia týkajúcich sa EIA a SEA“. Slovenská republika musí splniť túto podmienku dostatočnou úpravou národnej legislatívy, najmä novelou zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon EIA“) s cieľom odstrániť transpozičný deficit zo smernicou 2011/92/EU o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (ďalej len „smernica EIA“).

Hlavné legislatívne úpravy pozostávajú zo zabezpečenia rešpektovania výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, garantovania plného zabezpečenia práv dotknutej verejnosti už účastnej na procese posudzovania resp. majúcej záujem o výsledok rozhodovania v environmentálnych veciach. Návrh novely z uvedeného dôvodu implementuje časť požiadaviek obsiahnutých v Dohovore o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (tzv. Aarhuský dohovor), ktoré sú zároveň prebraté do obsahu článkov 6 a 7 smernice EIA.

Návrh novely zároveň prostredníctvom článkov II až V upravuje zákon č. 50/1976 o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon), zákon č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe (ďalej len „zákon o banskej činnosti“), zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej len „zákon OPaK“) a zákon č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zmeny uvedených zákonov sa týkajú najmä doplnenia procesných pravidiel v následných povoľujúcich konaniach a nadväzujú na zmeny vykonané v návrhu novely v súvislosti s odstránením transpozičného deficitu.

Ďalšie zmeny v návrhu novely sa týkajú precizovania predmetu posudzovania vplyvov a postupom vykonávania zisťovacích konaní (jednou jeho formou bude oznámenie o zmene)

EÚ podmieňuje čerpanie finančných zdrojov aj v období, keď ešte príslušná novela zákona nenadobudla účinnosť priamym uplatňovaním smernice EIA. Jediný spôsob ako dosiahnuť uspokojivý stav je metodické usmernenie príslušných orgánov pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie ako aj povoľujúcich orgánov. Metodické usmernenie je logicky nasmerované na tie úkony, ktoré v dostatočnej miere naplnia požiadavky príslušných článkov smernice EIA.

Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné aby príslušné a povoľujúce orgány v procese posudzovania a následného povoľovania postupovali podľa nasledovného usmernenia:

1. Správne a dôsledné využívanie kritérií pre zisťovacie konanie podľa čl. 4 ods. 3 smernice EIA *(Ak sa vykonáva skúmanie každého jednotlivého prípadu, alebo ak sú stanovené prahy alebo kritériá na účely odseku 2, vezmú sa do úvahy príslušné výberové kritériá uvedené v prílohe III.) pri vydávaní rozhodnutí zo zisťovacieho konania*

Ak príslušný orgán rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo zmena navrhovanej činnosti bude posudzovať podľa tohto zákona EIA, použijú sa primerane kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods. 4.

2. Pre potreby naplnenia práva verejnosti podľa čl. 6 ods.2 smernice EIA *(Verejnosť je informovaná v ranom štádiu procesu rozhodovania týkajúceho sa životného prostredia uvedeného v článku 2 ods. 2 smernice EIA a najneskôr hneď, ako sa môže rozumne poskytnúť informácia buď prostredníctvom verejných oznamov, alebo inými vhodnými prostriedkami, ako sú elektronické médiá, ak sú k dispozícii, o týchto záležitostiach.)*

- Príslušný orgán informuje bez zbytočného odkladu verejnosť na svojom webovom sídle (webovým sídlom príslušného orgánu, v prípade okresných úradov sa rozumie informačný systém - www.enviroportal.sk), prípadne aj na svojej úradnej tabuli
  - o tom, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena podlieha zisťovaciemu konaniu, posudzovaniu vplyvov, konaniu podľa § 20 zákona EIAa o skutočnosti, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena podlieha posudzovaniu vplyvov presahujúcich štátne hranice, ak ide o tento prípad – zverejnením Oznámenia o zámere podľa § 23, ktoré je prílohou č. 1 tohto usmernenia, zverejnením informácie pre verejnosť k Oznámeniu o zmene, ktoré je prílohou č. 2 tohto usmernenia,
  - o svojej právomoci na vydanie rozhodnutia k navrhovanej činnosti alebo jej zmene v zisťovacom konaní alebo v posudzovaní jej vplyvov a o povoľujúcom orgáne - zverejnením Oznámenia o zámere podľa § 23, ktoré je prílohou č. 1 tohto usmernenia, zverejnením informácie pre verejnosť k Oznámeniu o zmene, ktoré je prílohou č. 2 tohto usmernenia,
  - o tom, že u príslušného orgánu a povoľujúceho orgánu možno získať informácie o navrhovanej činnosti alebo jej zmene, ktorá je predmetom konania - zverejnením Oznámenia o zámere podľa § 23, ktoré je prílohou č. 1 tohto usmernenia, zverejnením informácie pre verejnosť k Oznámeniu o zmene, ktoré je prílohou č. 2 tohto usmernenia,
  - o povoleniach potrebných pre realizáciu navrhovanej činnosti alebo jej zmeny zverejnením Oznámenia o zámere podľa § 23, ktoré je prílohou č. 1 tohto usmernenia, zverejnením informácie pre verejnosť k Oznámeniu o zmene, ktoré je prílohou č. 2 tohto usmernenia,
  - zámere, rozsahu hodnotenia, správe o hodnotení odbornom stanovisku podľa § 28 zákona OPaK, ak bolo také vydané,
  - o čase, mieste a spôsobe, ktorým sa relevantné informácie sprístupnia verejnosti vrátane informácie o konaní verejného prerokovania,
  - o podrobnostiach zabezpečenia účasti verejnosti v konaní vrátane informácií o povoľujúcom orgáne, ktorému možno zasielať pripomienky alebo otázky (po skončení procesu posudzovania) a o podrobnostiach o lehote na zaslanie pripomienok alebo otázok, ak má tieto informácie k dispozícii,
  - o iných informáciách dôležitých pre vydanie záverečného stanoviska alebo povolenia.

- Povoľujúci orgán vo vzťahu k povoľovaniu navrhovanej činnosti bezodkladne zverejní na svojej úradnej tabuli a na svojom webovom sídle
  - žiadosť o začatie povoľovacieho konania,
  - miesto, kde je rozhodnutie z povoľovacieho konania k nahliadnutiu verejnosti,
  - podmienky pre realizáciu navrhovanej činnosti uvedené v povolení (vrátane podmienok uvedených vo výstupe z procesu posudzovania),
  - hlavné opatrenia na predchádzanie, zníženie, a ak je to možné, kompenzácie významných nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny,
  - v prípade ak bolo povolenie udelené, informáciu o účasti verejnosti v povoľovacom konaní a dátum nadobudnutia právoplatnosti povolenia.

Kópia žiadosti o stavebné povolenie a územné rozhodnutie, povolenie banskej činnosti, konanie o určenie dobývacieho priestoru ako aj ich zmena musí byť povoľujúcim orgánom zverejnená počas trvania konania až do jeho právoplatného ukončenia.

Stavebný úrad vo vzťahu k povoľovaniu navrhovanej činnosti bezodkladne zverejní na svojej úradnej tabuli a na svojom webovom sídle kópiu žiadosti o stavebné povolenie týkajúce sa stavby (bez príloh), vo vzťahu ku ktorej sa uskutočnilo posudzovanie vplyvov alebo zisťovacie konanie podľa zákona EIA. Ak zverejnenie na webovom sídle nie je možné, zverejní ho len na úradnej tabuli. Zverejnenie musí obsahovať okrem kópie žiadosti o začatie konania údaje o sprístupnení právoplatného rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní a záverečného stanoviska na webovom sídle orgánu, ktorý ho vydal, ak bolo k stavbe vydané. Kópia žiadosti o stavebné povolenie musí byť zverejnená počas trvania konania až do jeho právoplatného ukončenia.

Banský úrad vo vzťahu k povoľovaniu navrhovanej činnosti bezodkladne zverejní na svojej úradnej tabuli a zároveň na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené kópiu návrhu alebo podnetu na začatie konania o určenie dobývacieho priestoru a jeho zmeny a/alebo o povolenie banskej činnosti (ako aj činnosti vykonávanej bankským spôsobom) alebo konania o zmene povolenia banskej činnosti (ako aj zmeny činnosti vykonávanej bankským spôsobom), vo vzťahu ku ktorému sa začalo posudzovanie vplyvov alebo zisťovacie konanie podľa zákona EIA. Zverejnenie musí obsahovať okrem údajov o žiadosti o začatie konania aj právoplatné rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní a záverečné stanovisko, ak bolo vydané a musí zabezpečiť počas trvania konania až do jeho právoplatného ukončenia.

3. Náležitosti rozhodnutia z procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie a povoľovania navrhovanej činnosti podľa čl. 9 ods.1 smernice EIA *(Ak sa rozhodlo o udelení alebo zamietnutí povolenia, príslušný orgán alebo orgány o tom informujú verejnosť v súlade s vhodnými postupmi a sprístupnia verejnosti tieto informácie: obsah rozhodnutia a akékoľvek podmienky s ním spojené; po preskúmaní záujmov a stanovísk uvedených dotknutou verejnosťou, hlavné dôvody a zretele, na ktorých sa rozhodnutie zakladá, vrátane informácií o procese účasti verejnosti; opis, ak je to potrebné, hlavných opatrení na predchádzanie, zníženie a ak je to možné, kompenzácie závažných nepriaznivých účinkov):*

- Príslušný orgán:

Písomné vyhotovenie rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní a záverečného stanoviska má obsahovať okrem náležitostí uvedených vo všeobecnom predpise o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok)) aj odôvodnenie rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní, primerané vyhodnotenie kritérií pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10 a vyhodnotenie stanovísk doručených podľa §23 ods.4 zákona EIA alebo odôvodnenie záverečného stanoviska, vrátane toho, ako sa príslušný orgán vysporiadal s jednotlivými stanoviskami doručenými v priebehu posudzovania vplyvov, ako aj s odborným posudkom podľa § 36 a dôvody odsúhlasenia alebo neodsúhlasenia realizácie navrhovanej činnosti alebo za akých podmienok s ňou súhlasí a v ktorom realizačnom variante, ako aj rozsah poprojektovej analýzy a prílohy č. 12 časti VII zákona EIA a ďalšie údaje uvedené v prílohe č. 12 zákona EIA.

- Stavebný úrad:

- Zverejní bezodkladne na svojej úradnej tabuli a na svojom webovom sídle územné rozhodnutie týkajúce sa územia, vo vzťahu ku ktorému sa uskutočnilo posudzovanie vplyvov alebo zisťovacie konanie podľa zákona EIA. Ak zverejnenie na webovom sídle nie je možné, zverejní ho stavebný úrad len na úradnej tabuli. Rozhodnutie musí byť zverejnené odo dňa jeho vydania až do nadobudnutia jeho právoplatnosti.
- Zverejní bezodkladne na svojej úradnej tabuli a na svojom webovom sídle stavebné povolenie alebo rozhodnutie, ktorým sa zamietla žiadosť o udelenie stavebného povolenia týkajúce sa stavby, vo vzťahu ku ktorej sa uskutočnilo posudzovanie vplyvov alebo zisťovacie konanie podľa zákona EIA. Ak zverejnenie na webovom sídle nie je možné, zverejní ho len na úradnej tabuli. Rozhodnutie musí byť zverejnené odo dňa jeho vydania až do nadobudnutia jeho právoplatnosti.
- Územné rozhodnutie a stavebné povolenie týkajúce sa územia, vo vzťahu ku ktorému sa uskutočnilo posudzovanie vplyvov alebo zisťovacie konanie podľa zákona EIA má obsahovať informácie o rozhodnutí zo zisťovacieho konania a záverečného stanoviska, ak boli vydané. To neplatí, ak po právoplatnosti územného rozhodnutia nedošlo k zmene v posudzovaní navrhovanej činnosti.

- Banský úrad:

- Zverejní bezodkladne na svojej úradnej tabuli a na svojom webovom sídle kópiu rozhodnutia, ktorým sa skončilo konanie podľa § 28 ods. 13 banského zákona. Rovnakým spôsobom zverejní súčasne informáciu o mieste, kde je rozhodnutie k nahliadnutiu verejnosti, stručnú informáciu o účasti verejnosti v konaní. Zverejnenie rozhodnutia a informácií podľa § 28 ods. 14 banského zákona je obvodný banský úrad povinný zabezpečiť až do dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.
- Rozhodnutie o určení dobývacieho priestoru, zmene dobývacieho priestoru alebo zrušení dobývacieho priestoru, vo vzťahu ku ktorému sa uskutočnilo posudzovanie vplyvov alebo zisťovacie konanie podľa zákona EIA musí obsahovať informácie o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní a záverečného stanoviska, ak boli vydané.
- Zverejní bezodkladne na svojej úradnej tabuli a na svojom webovom sídle rozhodnutie, ktorým sa skončilo konanie podľa § 18 ods. 5 zákona o banskej činnosti“. Ak zverejnenie na webovom sídle nie je možné, zverejní ho obvodný

banský úrad len na svojej úradnej tabuli. Súčasne zverejní rovnakým spôsobom informáciu o mieste, kde je rozhodnutie k nahliadnutiu verejnosti, stručnú informáciu o účasti verejnosti v konaní. Zverejnenie rozhodnutia a informácií podľa § 18b ods. 5 zákona o banskej činnosti je povinný zabezpečiť až do dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

- Rozhodnutie o povolení banskej činnosti a rozhodnutie o zmene povolenia banskej činnosti, vo vzťahu ku ktorým sa vykonalo posudzovanie vplyvov alebo zisťovacie konanie podľa zákona EIA musí obsahovať informácie o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní a záverečnom stanovisku, ak boli vydané.

4. Prepojenie výstupov z procesu posudzovania s povolovacím konaním

- Povoľujúci orgán nesmie vydať rozhodnutie bez vydaného záverečného stanoviska alebo bez rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní, ak ide o navrhovanú činnosť, ktorá podlieha rozhodovaniu podľa zákona EIA.
- Príslušný orgán má v povolovacom konaní k navrhovanej činnosti alebo zmene navrhovanej činnosti postavenie dotknutého orgánu, ak k nej vydal záverečné stanovisko alebo rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní. V záväznom stanovisku sa uvedie, či návrh na začatie povoloacieho konania k navrhovanej činnosti je v súlade s týmto zákonom, s rozhodnutiami vydanými podľa tohto zákona a ich podmienkami. Ak ide o povoloacie konanie podľa stavebného zákona vydá príslušný orgán záväzné stanovisko osobitne vo vzťahu
  - a) k územnému konaniu o umiestnenie stavby,
  - b) k územnému konaniu o využití územia,
  - c) k stavebnému konaniu,
  - d) ku kolaudačnému konaniu.

Ak príslušný orgán zistí nesúlad návrhu na začatie povoloacieho konania k navrhovanej činnosti s týmto zákonom, alebo s rozhodnutiami vydanými podľa tohto zákona alebo s ich podmienkami vydá záväzné stanovisko v rámci povolojúceho konania v ktorom túto skutočnosť uvedie a zároveň poučí navrhovateľa na povinnosť uvedenú v odseku 1. Ak zistený nesúlad spĺňa kritériá zmeny navrhovanej činnosti uvedenej v § 18 ods. 1 alebo ods. 2 zákona EIA, príslušný orgán upozorní navrhovateľa na povinnosť uvedenú v § 29 ods. 1 písm. b) zákona EIA.

Príloha č. 1:

Oznámenie o zámere podľa § 23 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

	Názov
Príslušný orgán	Názov, adresa
Názov činnosti	
Predmet činnosti	
Oblasť činnosti (podľa prílohy č. 8 k zákonu č.24/2006 Z. z.)	
Dátum doručenia zámeru príslušnému orgánu	
Dátum rozoslania zámeru na dotknuté orgány, obec, povoľujúci a rezortný orgán	
Navrhovateľ	Názov, adresa
Spracovateľ zámeru	Názov, adresa
Rezortný orgán	Názov, adresa
Povoľujúci orgán	Názov, adresa
Druh požadovaného povolenia	
Dotknutá obec	
Miesto realizácie	Kraj
	Okres
	Obec

Informácie o navrhovanej činnosti alebo jej zmene, ktorá je predmetom tohto konania je možné získať u príslušného orgánu a povoľujúceho orgánu.

Pripomienky alebo otázky po skončení procesu posudzovania je možné zasielať povoľujúcemu orgánu.

Príloha č. 2:

Informácia pre verejnosť k oznámeniu o zmene podľa prílohy č. 8a zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Príslušný orgán (názov) oznamuje verejnosti, že dňa **xxxxxx** navrhovateľ **xxxxxxx** predložil podľa § 18 ods. 7 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „**xxxxxxxxxxx**“ vypracované podľa prílohy č. 8a zákona.

Príslušný orgán vydá **do 15 dní** od doručenia oznámenia vyjadrenie podľa § 18 ods. 5 zákona o tom, či uvedená zmena navrhovanej činnosti môže mať podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie a bude predmetom povinného posudzovania vplyvov podľa zákona.

Príslušný orgán	Názov, adresa
Povoľujúci orgán	Názov, adresa
Druh požadovaného povolenia	
Dotknutá obec	

Stanoviská verejnosti je možné zasielať na adresu:

xxxxxxx

Informácie o navrhovanej činnosti alebo jej zmene, ktorá je predmetom tohto konania je možné získať u príslušného orgánu a povoľujúceho orgánu.

Pripomienky alebo otázky po skončení procesu posudzovania je možné zasielať povoľujúcemu orgánu.